

LBRIS

We know
books

DĂNUȚ UNGUREANU

TREI ÎNTR-O RABLĂ

și Papi

R O M A N

© Tritonic pentru prezenta ediție.

București – 2023

» Cuprins «

SCURTĂ INTRODUCERE

„Stan și Bran” / 12

Papi / 20

PLANURI DE EVADARE

Hărți, trasee, finanțe / 24

Filiera bulgară / 37

La curtea miracolelor / 43

MAȘINA TIMPULUI

Mineriada întâi / 50

IEȘIREA LA MARE

Pana din Zbicești / 68

Domnul Trandafir / 81

Investitori în șosete / 89

Deștepti vs. inteligenți / 97

Ciorba de pește / 106
Racheta dobrogeană / 110
Ferește-te de greci / 120
Ospățul rapanclor / 128

INTERMEZZO

Drumul Filipei / 148

MAȘINA TIMPULUI

Mineriada a doua / 168
Refugiați în Pamir / 178

OAMENI SUB MUNTE

Mahmureala vizitorilor / 186
Un proprietar milenar / 197
Turism cu stele natur / 203
Amurgul șubonădragilor / 209
Artificieri în Albania / 216
Pescarul de giuvaeruri / 226
Sărbătoarea lui Morlovacelmare / 235
Proful și puilul șanhai / 240
Toți suntem vinovați / 247
O lume de cioburi / 256

MAȘINA TIMPULUI

Mineriada a treia / 264

CÂTEVA FINIȘURI RATATE

Mapamond de carton / 280
Bulgaria altei fete / 283
Amurg cu mici / 285
Poziția nebunului / 290
Întoarcerea din subteran / 297

ADDENDA

NOTE / 309

LBRIS

We know
books

SCURTĂ INTRODUCERE

TREI ÎNTR-O RABLĂ
și Papi

„Stan și Bran”

2017, septembrie

Care-i treaba...

Ultima oară când am sărit la bătaie (să fi fost prin două mii cinșpe, două mii șaișpe), mi-am furat-o rău. De obicei, iau foc dacă am măcar două din trei condiții, cum zic bătaușii serioși, *sine-qua-non*:

Primo: e o chestie de principii, pe care n-o pot trece cu vederea.

Secundo: sunt suficient de stimulat, cu șpriț, ori tărie.

Terțio: oponentul e mai antipatic decât permite legea. Care lege? Aia nescrisă a cârciumii.

Ei bine, atunci se-ntruniseră toate trei.

Spre sfârșitul unui chef cu niște amici mediocri, dar buni platnici, mi se pusese pata pe-un malac urât, de la altă masă, care insista să-l maimuțarească pe regretatul Pavarotti.

Mugea cam așa:

„Niciun dormi, niciun dormi

Tu, purie principesă,

Nelo, a ta freză ștantă,

Ăăă... Gardă-hă la stele

Ce termină de amoare

Hai mai cu speranță-ă-hăăă...”

Va să zică, o adaptare a celebrei arii „*Nessun dorma*” „*Turandot*”. Puccini.

Dezvolta decibelii unui Boeing și din când în când își culturalizeza comesenii, făcându-le cu ochiul.

– Puccini, băăă! îi informa, pronunțând chiar așa, „*Puc-ci-niii!*”

Am evaluat condițiile:

Primo: nu deranjezi cetățenii cumsecade, care-și sorb Budureasca după o zi grea și nu mânjești memoria sacră a tenorului, chiar dacă-l bați la corpolență.

Secundo: mi-amintesc că savurasem cam un litru jumătate, hai, poate chiar unu trei sferturi.

Terțio: am menționat deja malacul, urât și pe deasupra afon.

M-am smuls din snopul brațelor care încercau să mă țină (poate am și avariat vreo două) și m-am proptit în tenorul scornit, la mijlocul interpretării.

Nu mi-am căutat introducerea.

– Se cântă „*nessun dorma*”, băi măgar răgușit, nu „*niciun dormi*”.

I-au lucit în ochi stelute duioase. Încă plantat în scaun, mă întrecea și-așa cu vreo cinci centimetri.

– Dumneavoastră sunteți italian?

(Aha, suntem și obraznici...)

– Mă faci pe mine macaronar? Mergi s-o-ntrebi pe mămica ta ce sunt, avortonule.

Mi-a rumezat vorbele și s-a ridicat.

Întotdeauna m-am îmbărbătat singur cu o regulă aflată prin mahalale:

Nu-i de-ajuns mușchiul la o bătaie, e musai să ai și firea potrivită. Puțini din ăia care sforăie că „aoleu, ce-o să-l pocnesc pe ăla”, sau „băi, îți trag un cap în gură”, pot s-o și facă. Trebuie niște sânge în instalație, ceva care-ți

îngăduie să spargi fața unuia, că Dumnezeu n-a făcut-o să fie spartă.

Ghinion. Imitația de Pavarotti avea pe lângă fizic și dorința fierbinte de-a snopi pe careva. Am ajuns mai târziu la Unitatea de Primiri Urgențe cu arcadele ciobite, trompa înfundată, buzele ferfeniță și doi dinți lipsă. Un pic l-am și admirat, că nu se-ncurcase cu fleacuri, se pricepuse unde să dea. Eu n-am reușit decât să-mi julesc pumnul în catarama lui și să-l mușc de-o ureche.

Însă asta-i doar o amintire, un „a fost odată”...

Acum presimt o nouă belea. Pompița de adrenalină pornește după primul gât de tărie. Dau roată cu ochii prin odaia-doi a localului „Stan și Bran”, o bombă de cartier, și-l văd pe individ. Unul mic, elegant, cu țoale pe care eu nu mi le permit. Dar îi știu pe prăpădiții ăștia, dau mai ales sub centură.

Stăm cu ochii unul pe altul cale de vreo sută de votcă. Mă filează, camuflat în gesturi mărunte. Când duce tăria la buze, se uită printre sprâncene și marginea paharului. Când evaluează clientela, asupra mea zăbovește o secundă în plus. Chiar când tușește, pune mâna la gură și-apoi cică se șterge pe frunte, zvârlindu-mi ocheade printre degete.

Ne-nfruntăm unul cu altul, sorbitură după sorbitură. Asta-i treaba.

– Ce zici, Stane? îl iscodesc pe frățiorul de la bar, când mă-ncumet spre budă.

– Nea Dane, răspunde loial, dacă mă-ntrebi de bulangiul care te urmărește de când ai intrat, află de la mine că ori e gabor, ori are bucurii la mata.

Îmi vorbește și el tot ca spionul rus, prin colțul gurii, prefăcându-se că face altceva. Parcă jucăm toți în „Teroriștii de bodegă”, primul sezon.

– Vezi, să nu intre peste mine cât mă piș.

– N-ai grijă, mă liniștește, decât dacă vrea să-l cunoască pe Bran.

Bran e bâtocul scurt, de frasin, pe care-l masturbează în spatele tejdhelei.

Mă duc la treburile mele fiziologice, luându-mi răgaz cinci minute, pentru deliberare. În cârciumă nu-s mulți clienți, vreo cinci amărăți, doi plictisiți și-o distrusă. Nu mă bizui pe ei, dar nici nu pot să-mi aștept pensionarea într-un closet. Singurii aliați îmi rămân Stan și Bran. Revin în odaia-doi, trecând de la panica ușoară la vigilența maximă. Pot gestiona situația.

– Nea Dane, mă anunță cârciumarul, credeam că mi-ai dat țeapă la consumația de-o sută cincizeci votcă și-o minerală mică, patrușase de lei, tirându-te pe gemulețul de la pisoar. Hai că s-a dus gagicul matală.

Într-adevăr - asta mă dezamăgește un pic, personajul a dispărut din peisaj. Îi dau lui Stan ce-i al lui Stan și mă îndrept spre ieșire. El numără banii.

– Achitat! strigă vesel.

Crede că face glumițe cu nota de plată, dar mie nechezatul lui îmi dă fiori. Să nu-l mai vizitez o vreme? Peste puțină.

Până acasă, aș avea douăzeci, hai douășcinci de minte pe jos. Dar mai bine iau troleul și fac un ocol, să revăd un vechi prieten.

Povestește Aurică, în pragul magherniței „Atelier Auto Expert”, pentru care se spetește ca sclav, după ce l-a falimentat ca patron, acum niște ani. Techirghioul urban, unde, în loc de nămol, lucrătorii se dau cu vaselină și ulei de motor uzat.

Douășpe ore pe zi, cu pauze de tutun prost, ca acum.

– Ei, cum trăiam noi, prin opzeșunu, opzeșdoi, băi Dănilă... Nu tu internet, ubăr, celular, nici laptop, feisbuc, card, măcdonáld. Pepsi doar cu pile...

– Raiul pe pământ.

– Dacă te interesa, ca simplu cetățean, rezistența la rupere a unui cablu multifilar de tensiune, diametru cincizeci (distanța între stâlpi o sută de metri), nu exista să dai enter pe Gugă, cu degetul mic. Lăsați berile cu gașca și te-ngropai în bibliotecă.

– „Unde pătrunde ziua printre ferești murdare”, zic și eu. Te sușuia lumea să nu faci gălăgie, fâlfâiau paginile ca liliecii buimaci.

Se uită-n jur, dacă nu m-a auzit vreun client, ori șefii.

– Iar bați, nene, din cărți? Băi, când plecai de-acasă, erai de capul tău, dispăreai. Te mai găseau doar dacă vrea mușchii tăi. Nu te prindeau la telefon.

– Care? Că nu se inventase mobilul.

Trage cu sete din țigară.

– Nu se inventase. Iar în celebra stațiune Doi Mai... În fine, la poștă era coadă, pentru singurul telefon public, care mergea cu mărunțiș, ori pumni. Își trezeau babacii la București, Iași, Timișoara, după miezul nopții, „sunt bine, mami, tati” și că mai trebuie să cotizeze. Bine, eu nu, dacă n-am avut părinți...

– Deloc-deloc?

– Nu știi într-a-ntâia, când m-a adus de la casa de copii? M-a făcut Leana Ceaușeasca în eprubetă, la ea, la Chimie.

– A greșit polimerizarea stereospecifică a izoprenului și s-a pomenit cu tine, mă hlizesc. Mai zi, Aurică.

– Prin Regie, până s-o dau dreaku de facultate, era bișniță cu calculatoare de buzunar, Casio, ori Texas Instruments (chiar aveau pe ele un Texas mic).

– Iar prin institute (am fost și eu, cu Filipa și René, într-unul de-astea), hidrocentrale, sau uzine prindeau viață sub teuri și creioane zburdalnice, pe planșetele acoperite cu hârtie ozalid, care puțea de te trăznea.

– Mai erau ziare și reviste, culese cu litere de plumb. Și-atunci erau tromboniste.

Cncluzia:

– Eram mici copii la poalele munților de invenții ce ușurau viețile ticăloșilor de imperialiști. Trăgeam și noi câte una de coadă, neștiind ce-o să urmeze.

Deodată îl cheamă una, ca un stand de silicoane, botoxuri și hialuronice, să-i arate „unde-i joja și cum se verifică uleiul” la merțanul computerizat pe care i l-a dăruit sponsorul. Când se-ntoarce, e fericit.

– Ce dacă-mi zice „nea Găurică”, din moment ce mă bombardează cu sutele de lei? Le povestește fufelor, la *stailist*, despre mine și-n câțiva ani, cu încă trei, patru ca ea, ies la pensie.

– Ce vorbă, pe buzele lui Aurică... „Pensie”. În vremurile pe care le evocăm, nici nu știam că e-n dicționar.

– Aurică, dar noi n-aveam dotări de-astea nici la evadarea din ‘90, ții minte? Nici net... nici celular... nici gi-pi-es... Și ce bine ne-a mers.

Mă privește ca pe gândacul de colorado exterminat de pe cartoful patriei.

– Evadare? Bați câmpii, Dănilă... Apropo, ce mai știi de René?

Când mica noastră gașcă era întreagă, abia-i depărțeam să nu se încaiere. Iar acum, de câte ori ne vedem mă-ntreabă de el.

– E tot acolo.

– Tot la nebuni? rânjește. S-a scos jmecherul. Mai vorbește-n dodii, din șopenhaurii lui... Se ia mai ia-n clanță

cu doctorii, să zică ăia „lasă-l, bă, că-i dus cu pluta”... Trei mese gratis plus gustări, televizor, plimbărică prin parc... Cică-i dă și hârtie, să mâzgălească bazaconii și pe urmă-și srem creierii să le interpreteze. Tare mi-ar plăcea să văd.

Îl iau de umăr.

– Atunci de ce nu-i faci o vizită?

Îi dau lacrimile, ca la muierile sensibilicoase.

– Să-l văd așa? Mai bine-i frâng gâtul, cu mâinile astea, ca-n filmul american, „Zboară, cucule, din cuib”, gen. Plus de-asta, am nevastă și unu, doi, trei copilași. Am luptat să mă realizez *familiar*, nu ca voi.

Țigara s-a stins. Mai ține un pic mucusul, privind în gol, și-l expediază cu un bobârnac.

– Bine că mi-am amintit. Să cer voie o oră mai devreme, să trec pe la leagăne.

Visul lui, că nu-și permite multe, e scuarul de pe maidanul unde stă cu chirie. M-a târât odată să-l văd. O să mi-l arate și după ce-o să ocupe de mizeria aia, să-i admir „mâinile de aur”.

Era un loc amenajat de primărie, care arăta că edilii ăia n-au fost mici. Am văzut o moviliță de nisip risipită în toate direcțiile. Șoferul basculantei trecuse iute, o fi avut omul și alte treburi. Oricum, când văd nisip copiii se reped cu lopețele și găletușe. E lege.

Urmăream un puști, după ce-i dăduse mă-sa drumul în mijlocul grămezii. A privit lung nisipul amestecat cu bețișoare pentru igiena urechii, capace de bere, rahați de câine și vreo două prezervative. Era totuși singurul loc prietenos, față de bălăriile viguroase și sârmele din jur. Doamna i-a umplut găletușa cu nisip umed (speram că-i doar roua dimineții) și-a răsturnat-o. A rămas ceva care,

cu puțină imaginație, putea fi un castel. Copilul l-a strivit calm cu palma.

În afară de nisip, primăria montase un carusel, un leagăn, un spalier și-un tobogan. Toate la mâna a treia, dacă nu chiar a patra. Pentru părinți, un fel de băncuță, la fel de periculoasă.

Puștiul a fost trecut pe la aparate, mai puțin toboganul, fiindcă tabla, deși ruginită în faza terminală, tot găsisese puterea să scoată niște colți. Ziceai că-i un mic pacient la tratament, pentru vindecare. Vindecarea de copilărie.